

Stanowisko Telekomunikacji Polskiej w przedmiocie konsultacji

I. Wstęp:

Przystępując do rozważań dotyczących zagadnień problemowych przedstawionych do konsultacji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, w przedmiocie szczegółowych rozwiązań dotyczących implementacji do krajowego porządku prawnego Dyrektywy 2007/65/EC, należy podkreślić, iż w przypadku Polski należy szczególnie uwzględnić poziom rozwoju rynku audiowizualnego.

Polski rynek jest rynkiem dynamicznym, ale jednocześnie wciąż młodym i mającym duże perspektywy o ile tylko stworzy się mu warunki rozwoju. Dotychczas obowiązujące regulacje nie sprzyjają budowaniu konkurencyjności i siły polskiego rynku. Przyjęcie modelu tzw. „stopniowalnej regulacji” w naszych realiach jest szczególnie uzasadnione, zwłaszcza ze względu na niewielką jeszcze penetrację i nasycenie rynku nowoczesnymi usługami audiowizualnymi. Stąd też należy dążyć do ograniczenia uciążliwych regulacji wpływających na swobodę działalności gospodarczej, które nie będą miały również pozytywnego wpływu na słusne interesy odbiorców końcowych, widzów, konsumentów, użytkowników.

Możliwe uproszczenie istniejących regulacji, które wobec gwałtownego postępu technologicznego stały się przestarzałe i nieadekwatne do zmieniającej się rzeczywistości powinny być celem przewodnim przedmiotowej implementacji. Szczególnie ważne jest podkreślenie wagi motywu 15 Dyrektywy, który mówi, iż żaden przepis implementowanej dyrektywy nie powinien zobowiązywać ani zachęcać państw członkowskich do wprowadzania nowych systemów koncesjonowania lub administracyjnego zatwierdzania jakiegokolwiek rodzaju audiowizualnych usług.

Wdrażanie nowych technologii przez przedsiębiorców działających na rynku zawsze wiąże się z koniecznością ponoszenia dużych nakładów. Ustawodawca przygotowując nowe regulacje powinien brać ten czynnik pod uwagę i wspierać inwestycje w ten obszar.

Sprawy związane z nadaniem programu (w tym streamingiem w Internecie), usługami VoD, rolą i pozycją nadawcy TV, produkcją programów i audycji już dziś dotyczą także działalności TP, a w pewnych aspektach dotyczyć będą w niedalekiej przyszłości. TP jako firma innowacyjna, działająca nie tylko w obszarze telekomunikacji, ale szeroko rozumianych nowoczesnych technologii oraz usług telewizyjnych i audiowizualnych, jest szczególnie zainteresowana udziałem w pracach i uzgodnieniach dotyczących przyszłości rynku medialnego w Polsce oraz współtworzeniem warunków do uczciwej konkurencji.

II. Uwagi ogólne:

1. Implementacja Dyrektywy powinna być wykorzystana do daleko idącej zmiany prawa medialnego, wprowadzenia przepisów dotyczących cyfryzacji, koordynacji przepisów ustawy medialnej z ustawą Prawo telekomunikacyjne, ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną czy ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
2. Dyrektywa obejmuje pewne sfery działalności dotychczas nieregulowane. Wszędzie tam gdzie stwarza ona nowe możliwości regulacji w państwach członkowskich (np.: "państwa mogą wprowadzić przepisy szczegółowe"; Motyw 15) powinniśmy dążyć do pozostawienia kwestii otwartych i nie regulowanych, co sprzyja swobodzie działalności gospodarczej i wzrostu konkurencji na rynku (i przekłada się pozytywnie na efekty dla Konsumenta). Implementacja Dyrektywy umożliwi liberalizację gorsetu regulacyjnego i w tym kierunku powinny iść prace implementacyjne.
3. TP popiera wprowadzanie do polskiego porządku regulacyjnego mechanizmów współregulacji i samoregulacji. Jako firma posiadająca poważną pozycję rynkową i kierująca się wysokimi standardami działania TP S.A. jest gotowa włączyć się w procesy współregulacji i samoregulacji.

III. Zagadnienia szczegółowe:

III. 1. Dokument problemowy 1 – Zmiana podejścia regulacyjnego

Zmiana podejścia regulacyjnego wiązać się będzie z objęciem regulacją ustawy medialnej sfer działalności dotychczas nie regulowanych bądź regulowanych przez inne ustawy. Rozszerzenie zakresu przedmiotowego regulacji będzie implikować konieczność powierzenia nowych kompetencji (np. w odniesieniu do usług medialnych świadczonych w Internecie) któremuś z organów regulacyjnych. Najlepszym rozwiązaniem byłoby stworzenie jednego organu regulacyjnego właściwego w obszarze mediów i telekomunikacji i do takiego modelu należy dążyć. Jednakże, gdyby nie było to możliwe, to wszelkie kompetencje związane z treściami audiowizualnymi powinny zostać przypisane Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji (dalej także jako „KRRiT” lub „Krajowa Rada”). Ostatnio pojawiające się propozycje przeniesienia kompetencji związanych z udzielaniem koncesji i prowadzeniem kontroli działalności nadawczej z KRRiT do Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej także „UKE”) nie wydają się najszcześniejsze. Wydaje się, że w tym przypadku UKE nie jest instytucją przygotowaną do podjęcia się podobnych zadań. Trzeba jednak zastrzec, że wyposażenie KRRiT w nowe kompetencje i nowe zadania powinno wiązać się z jej głębokim przekształceniem, dofinansowaniem i restrukturyzacją, przy ograniczeniu jej biurokratycznego rozrostu.

Motyw 16, 18, 21, 22 Zapisy te dotyczą różnych usług, serwisów, funkcjonalności, które powstają na granicy mediów, internetu, reklamy, treści prywatnych. Dyrektywa niektóre z nich wyłącza spod kontroli i nadzoru. Należy dążyć do tego aby regulacja w tym zakresie nie pojawiła się lub była jak najbardziej lekka.

Motyw 23 Odpowiedzialność redakcyjna - zagadnienie to ściśle związane jest również z regulacjami dotyczącymi prawa prasowego i potrzebą jego zmiany.

Zagadnienia do dyskusji przedstawione w dokumencie, to głównie pytania o rolę KRRiT. Jak zaznaczono wyżej od strony prawa ustrojowego i administracyjnego warto podkreślić, iż regulacje audiowizualnych usług medialnych powinny należeć do kompetencji możliwie jednego organu. Przedsiębiorcy w wielu dziedzinach, jak np. prawo telekomunikacyjne są regulowani przez wielu regulatorów jednocześnie np.UKE,

KRRiT, UOKiK. W takich przypadkach pojawiają się rozbieżności w interpretacji i stosowaniu prawa przez niniejsze instytucje, a odpowiedzialność za wykonania bądź niewykonania ponosi ostatecznie przedsiębiorca. Dlatego też należy dążyć, aby kompetencje w obszarze audiowizualnym spoczywały wciąż w KRRiT. Jako konstytucyjny organ kolegialny daje on rękojmię należytego i rozważnego stosowania prawa. Również jako organ z bogatym doświadczeniem w tym obszarze, KRRiT wydaje się być organem najlepiej przygotowanym do powyższych zadań.

Poniżej odniesiono się do szczegółowych pytań czy zagadnień do dyskusji przedstawionych przez KRRiT¹.

5.1. Zakres przedmiotowy

5.1.1. Czy Państwa zdaniem zaproponowana w art. 1 lit. a) dyrektywy definicja audiowizualnych usług medialnych jest wystarczająco jasna i precyzyjna i w związku z tym powinna być w tym samym brzemieniu inkorporowana do polskiego porządku prawnego, czy wymaga dalszego doprecyzowania np. poprzez stworzenie listy usług spełniających wymogi definicyjne audiowizualnych usług medialnych lub też listy usług nie objętych zakresem dyrektywy? Czy i w jaki sposób należy uwzględnić w polskim porządku prawnym wskazania motywów preambuły precyzujących definicję audiowizualnej usługi medialnej (motywy 3,16-25)? Czy mają Państwo inne propozycje doprecyzowania definicji „audiowizualnej usługi medialnej” zaproponowanej w art. 1a dyrektywy?

Przygotowując projekt legislacyjny implementujący postanowienia Dyrektywy nie należy popełnić częstego błędu polskich legislatorów polegającego na mechanicznym przepisaniu przepisów dyrektyw do polskich ustaw. Wszelkie definicje i przepisy muszą mieścić się w utrwalonych w prawie polskim instytucjach prawnych, uwzględniać dorobek doktryny i orzecznictwo. Stąd nie wydaje się zasadnym dosłowne inkorporowanie do polskiego porządku prawnego definicji audiowizualnych usług medialnych. Należy w ogóle zastanowić się czy taka definicja jest potrzebna, a jeśli tak to należy ją doprecyzować uwzględniając postanowienia wskazanych w pytaniu

---

¹ Dla łatwości analizy zastosowano oryginalną numerację z dokumentów konsultacyjnych KRRiT, a pytania KRRiT zapisano *wersalikami*.

motywów preambuły Dyrektywy. W szczególności należy zadbać o to, aby definicja była dość wąska, tak aby nie objąć regulacją tych usług czy przedsięwzięć, które nie mają istotnego znaczenia gospodarczego lub oddziaływania społecznego. Należy również zadbać o to, aby nie wkraczać z regulacją na obszary tzw. web2 – usług partycypacyjnych czy uczestniczących.

5.1.2. Czy Państwa zdaniem zaproponowany w dyrektywie podział na rozpowszechnianie telewizyjne (art. 1 lit. e) i audiowizualne usługi medialne na żądanie (art. 1 lit. g) jest wystarczająco jasny i precyzyjny i w związku z tym powinien zostać w tym samym kształcie inkorporowany do polskiego porządku prawnego czy też wymaga dalszego doprecyzowania? Jakie potencjalne problemy może Państwa zdaniem rodzić zaproponowany podział?

Prawo polskie powinno zakładać zdefiniowanie usług nielinearnych, na żądanie jako szeroko pojętą „telewizję”. W przeciwnym razie mogą pojawić się wątpliwości co do właściwości KRRiT w obszarze tych usług. Zgodnie bowiem z art. 213 ust. 1 Konstytucji „Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i **telewizji**. W związku z tym mechaniczne inkorporowanie wskazanych w pytaniu definicji byłoby błędne.

5.1.3. Czy Państwa zdaniem zaproponowana w dyrektywie definicja audycji (art.1 lit b) jest wystarczająco jasna i precyzyjna i w związku z tym powinna być w tym samym brzmieniu inkorporowana do polskiego porządku prawnego czy też wymaga dalszego doprecyzowania? Jakie potencjalne problemy Państwa zdaniem rodzić może przyjęcie nowej definicji audycji?

Nowa definicja audycji, o ile w ogóle jest potrzebna, powinna uwzględniać definicję z Dyrektywy, ale być zbudowana na podstawie definicji obecnie obowiązującej w ustawie o radiofonii i telewizji (dalej także „ust. TV.”).

5.1.4. Czy Państwa zdaniem zaproponowane w dyrektywie definicje nadawcy (art. 1 lit f) oraz dostawcy usług medialnych (art.1 lit d) są wystarczająco jasne i precyzyjne i w związku z tym powinny zostać w tym samym brzmieniu inkorporowane do polskiego porządku prawnego czy też wymagają dalszego doprecyzowania?

Zgodnie z argumentacją przedstawioną powyżej żadna z definicji nie powinna być mechanicznie inkorporowana do polskiego porządku prawnego, a wszelkie definicje powinny być osadzone w definicjach obowiązujących w ust. rtv.

5.1.5. W jaki sposób Państwa zdaniem powinny być regulowane audiowizualne usługi medialne (zarówno usługi linearne jak i na żądanie), które na gruncie obowiązującego prawa nie podlegają obowiązkowi koncesjonowania, a które zgodnie z art. 2 dyrektywy podlegają polskiej jurysdykcji (np. koncesjonowanie działalności przez organ regulacyjny, wydawanie zezwoleń przez organ regulacyjny, rejestracja podmiotów świadczących usługi przez organ regulacyjny, rejestracja podmiotów świadczących usługi przez organizacje współregulacyjne, zgłoszenie działalności do organu regulacyjnego lub organizacji współregulacyjnej lub inny sposób regulacji) tak aby cele dyrektywy były w pełni i skutecznie realizowane?

Jedyny dopuszczalny sposób reglamentacji audiowizualnych usług medialnych, które na gruncie obowiązującego prawa nie podlegają regulacji prawa medialnego to obowiązek rejestracji tego typu usług. Proces rejestracji powinien być prosty, szybki i bezpłatny lub związany z bardzo niskimi kosztami. Obowiązek rejestracji nie powinien być przy tym powszechny. Mógłby np. dotyczyć tylko podmiotów, których działalność ma istotne znaczenie gospodarcze lub ich działalność istotnie oddziałuje społecznie. Miernikiem mógłby być np. poziom rocznych przychodów.

5.1.6. Czy Państwa zdaniem audiowizualne usługi medialne w rozumieniu dyrektywy powinny być regulowane przez jedną, dwie lub więcej właściwą organizację/instytucję?

Zgodnie z wcześniejszymi uwagami właściwym w sprawach audiowizualnych usług medialnych w rozumieniu dyrektywy powinien być jeden, konwergentny organ regulacyjny. Jeśli to nie będzie możliwe należy pozostawić i utrwalić dzisiejszy podział kompetencji i rolę KRRiT jako regulatora treści i UKE jako regulatora spraw technicznych.

5.1.7. Jaką widzicie Państwo rolę KRRiT w regulacji audiowizualnych usług medialnych (zarówno usług liniarnych jak i na żądanie), które na gruncie

obowiązującego prawa nie podlegają obowiązkowi koncesjonowania, a które zgodnie z art. 2 podlegają polskiej jurysdykcji?

KRRiT powinna być organem, który dokonuje rejestracji tego typu usług i dzięki temu ma możliwość interwencji ex post.

5.1.8. *Czy właściwa organizacja/instytucja mająca regulować rynek audiowizualnych usług medialnych powinna prowadzić monitoring przestrzegania przepisów dyrektywy (np. w zakresie ochrony małoletnich i promocji dzieła europejskich), opierać się tylko na systemie skarg składanych przez konsumentów czy też łączyć oba systemy? Jaki jest Państwa pomysł na zorganizowanie spójnego i efektywnego systemu monitoringu i/lub skarg dla poszczególnych rodzajów audiowizualnych usług medialnych?*

Ze względów praktycznych, organizacyjnych i finansowych prowadzenie stałego monitoringu jest niecelowe i nierealne. System monitoringu powinien opierać się na systemie skargowym z zachowaniem możliwości działania KRRiT z urzędu. Wyjątkiem powinny być kwestie związane z regulacją reklamy, sponsorowania i umiejscawiania produktu. Tu zasadą powinno być działanie KRRiT z urzędu, a wyjątkiem działanie w oparciu o skargi i wnioski.

5.2. Alternatywne sposoby regulacji

5.2.1. *W jakich obszarach regulowanych przez dyrektywę (np. ochrona małoletnich, udostępnianie audiowizualnych usług medialnych dla osób z upośledzeniami wzroku lub słuchu, handlowe przekazy audiowizualne, regulacja audiowizualnych usług medialnych na żądanie etc.) dostrzegają Państwo możliwość wprowadzenia mechanizmów współregulacyjnych, które mogłyby się przyczynić do skutecznej realizacji celów dyrektywy?*

5.2.2. *Które instytucje publiczne oraz istniejące podmioty prywatne/społeczne (np. organizacje gospodarcze, pozarządowe lub stowarzyszenia) mogłyby Państwa zdaniem współtworzyć ewentualne mechanizmy współregulacyjne? W jaki sposób mogłaby wyglądać współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi a tymi podmiotami?*

5.2.3. W jakich obszarach regulowanych przez dyrektywę (np. ochrona małoletnich, udostępnianie audiowizualnych usług medialnych dla osób z upośledzeniami wzroku lub słuchu, handlowe przekazy audiowizualne, regulacja audiowizualnych usług medialnych na żądanie etc.) dostrzegają Państwo możliwość wprowadzenia mechanizmów samoregulacyjnych, które mogłyby stanowić uzupełnienie regulacji prawnych i które mogłyby się przyczynić do skutecznej realizacji celów dyrektywy?

5.2.4. Które istniejące podmioty prywatne/społeczne (np. organizacje gospodarcze, pozarządowe lub stowarzyszenia) Państwa zdaniem mogłyby tworzyć mechanizm samoregulacyjny w tym obszarze?

5.2.5. Jaką rolę Państwa zdaniem mogłaby pełnić KRRiT w przypadku wprowadzenia mechanizmów samo- i współregulacyjnych w obszarze objętym zakresem przedmiotowym dyrektywy?

Odpowiedź łączna na pkt. 5.2.1. – 5.2.5.:

Regulacja ustawowa powinna mieć charakter dynamiczny i stopniowy, tj. zachęcać do samoregulacji, jeśli samoregulacja nie funkcjonuje, wtedy działać powinny mechanizmy współregulacyjne i dopiero kiedy te nie funkcjonują wchodzi regulacja. Obszary, gdzie możliwa i pożądana jest samo- i współ- regulacja to ochrona małoletnich, ochrona ludzkiej godności i kwestie związane z jakościowymi ograniczeniami dotyczącymi handlowych przekazów audiowizualnych.

KRRiT ma kluczową rolę do odegrania, jeśli idzie o odegranie aktywnej roli w realizacji mechanizmów samo- i współ- regulacyjnych. KRRiT powinna pełnić rolę inspirującą, inicjującą i kontrolną.

Telekomunikacja Polska deklaruje gotowość uczestniczenia i współtworzenia instytucji samo- i współ-regulacyjnych, a także wypracowania zasad takich działań. Jednakże na obecnym etapie konsultacji nie wydaje się właściwe, aby TP wskazywała konkretne organizacje czy instytucje.

III. 2. Dokument problemowy 2 – Jurysdykcja oraz rozszerzona procedura współpracy

3.1. Jurysdykcja

3.1.1. Jak Państwa zdaniem należy implementować postanowienia określające jurysdykcję w stosunku do dostawców usług medialnych?

Kwestia jurysdykcji jest kwestią bardzo istotną. Przepisy polskiej ustawy powinny być w tym zakresie precyzyjne i nie pozostawiające szerokiego pola do interpretacji.

3.1.2. Czy potrzebne jest Państwa zdaniem wprowadzenie obowiązku udzielania przez właściwe podmioty informacji niezbędnych do ustalenia właściwej jurysdykcji państwowej?

Zgodnie z postulowanym wcześniej obowiązkiem rejestracyjnym, ograniczonym poczynionymi zastrzeżeniami, podmioty rejestrujące swoją działalność powinny przekazywać organowi regulacyjnemu podstawowe informacje pozwalające na ustalenie właściwej jurysdykcji. Należy jednak pamiętać o nienakładaniu na przedsiębiorców zbyt daleko idących obowiązków.

3.1.3. Jaki organ regulacyjny powinien Państwa zdaniem sprawować pieczę nad tym zadaniem, tzn. określaniem właściwej jurysdykcji dostawców usług medialnych mających postać linearną (rozpowszechniania) i nielinearną (usług na żądanie), celem zapewnienia poprawności implementacji AMSD, w tym obowiązku określonego w art. 3 ust. 6 AMSD?

Organem właściwym powinien być jeden, konwergentny organ regulacyjny. Jeśli to nie będzie możliwe organem właściwym powinna być KRRiT.

3.2. Rozszerzona procedura współpracy

3.2.1. Jak należy Państwa zdaniem dokonać implementacji zarysowanej ogólnie w AMSD rozszerzonej procedury współpracy w kwestiach jurysdykcyjnych (art. 3 ust. 2 – 5 AMSD)?

3.2.2. Jak szeroki katalog kryteriów należy wyznaczyć, aby ocenić czy nadawca kieruje

przekaz telewizyjny „w całości lub w przeważającej większości” na określone terytorium?

3.2.3. Motyw 33 preambuły określa przykładowy, otwarty katalog kryteriów, jakie można wziąć pod uwagę w tym zakresie; źródło dochodów z reklam telewizyjnych lub abonamentu, główny język danej usługi lub obecność audycji lub przekazów handlowych skierowanych bezpośrednio do widzów w państwie członkowskim, w którym są one odbierane. Czy katalog ten wymaga rozszerzenia, a jeśli tak to o jakie kryteria? Czy zastosowanie tych kryteriów wymaga dalszego uszczegółowienia, a jeśli tak to o jakie przesłanki?

3.2.4. Jak należy Państwa zdaniem implementować obowiązek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 zdanie pierwsze in fine?

3.2.5. Jakie kryteria należy Państwa zdaniem uwzględnić badając istnienie przesłanki intencji obejścia surowszych przepisów prawa państwa odbioru, o którym mowa w art. 3 ust. 3 lit. b)?

3.2.6. Jakie sankcje prawne należy Państwa zdaniem uwzględnić w ramach drugiego stopnia procedury współpracy; np. zakaz retransmisji, inne podobne środki - art. 3 ust. 3?

3.2.7. Jak należy Państwa zdaniem implementować wskazania zawarte w motywie 66 preambuły wyznaczającym zalecany „poziom zero” rozszerzonej procedury współpracy? Jak powinna wyglądać implementacja tego wskazania?

Odpowiedź łączna na pytania 3.2.

Telekomunikacja Polska, podejmując przedsięwzięcia wchodzące w zakres regulacji przepisów implementowanej Dyrektywy będzie podmiotem podlegającym jurysdykcji polskich organów regulacyjnych. Zachowanie równych warunków konkurencyjnych wymaga jednak, aby przepisy regulujące „rozszerzoną procedurę współpracy” były precyzyjne i aby umożliwiały skuteczną realizację przepisów. Na obecnym, wstępnym etapie konsultacji TP S.A. uważa, że wstępne założenia regulacji w przedmiotowym zakresie powinny być zaprezentowane przez organ regulacyjny lub inne organy władzy publicznej.

III. 3. Dokument problemowy 3 – Handlowe przekazy audiowizualne

Przepisy Dyrektywy racjonalizują i liberalizują pewne sfery działalności reklamowej i sponsorskiej. Dyrektywa wiele kwestii pozostawia otwartych stwarzając jedynie możliwość (a nie konieczność) wprowadzania ograniczeń dla państw członkowskich. Implementując przepisy Dyrektywy należy zadbać, aby nie wprowadzać nadmiernej regulacji ograniczającej swobodę handlową.

5.1.1. Jakie rozwiązania i działania dostawców usług audiowizualnych byłyby właściwe w odniesieniu do „niestosownych handlowych przekazów audiowizualnych towarzyszących audycjom dla dzieci lub będących elementem tych audycji i stanowiących reklamę artykułów żywnościowych lub napojów, które zawierają składniki odżywcze i substancje o działaniu odżywczym lub fizjologicznym, zwłaszcza takie jak tłuszcze, kwasy tłuszczowe trans, sól/sód i węglowodany, niezalecane w nadmiernych ilościach w codziennej diecie” w świetle art. 3e ust. 2 dyrektywy? Czy i w jaki sposób prawo powinno promować te rozwiązania i zachęcać do prowadzenia takich działań?

Na obecnym etapie nie wydaje się konieczne wprowadzanie przepisów regulujących wyżej podniesione kwestie. Organy władzy publicznej powinny raczej podejmować działania faktyczne zmierzające do promowania zdrowej żywności i zdrowego trybu życia, w szczególności w odniesieniu do zdrowia małych dzieci. Ewentualne obowiązki w tym zakresie powinny spoczywać właśnie na organach władzy, a nie podmiotach prywatnych.

5.1.2. Czy i w jakim zakresie uważają Państwo za celowe zastosowanie samo- i współregulacji w zakresie reguł dotyczących handlowych przekazów audiowizualnych? Jeśli tak, jakie obszary powinny zostać objęte tymi alternatywnymi formami regulacji?

Obszar regulacji handlowych przekazów audiowizualnych jest jednym z tych obszarów, gdzie samo- i współregulacja jest możliwa i pożądana, szczególnie jeśli chodzi o egzekucję przepisów ograniczających jakościowo działalność reklamową, sponsorską i pokrewną.

5.2. Reguły dotyczące lokowania produktu

5.2.1. Czy i ewentualnie w jakim zakresie należy Państwa zdaniem dopuścić stosowanie lokowania produktu? Czy Polska powinna dopuścić stosowanie lokowania produktów w

przypadkach wskazanych w art. 3g ust. 2 dyrektywy? Czy stosowanie tej formy handlowego przekazu audiowizualnego powinno być dopuszczalne jedynie w pewnych wybranych typach audycji?

Umiejscawianie produktów powinno być w polskim prawie dopuszczone w jak najszerszym możliwym zakresie, oczywiście w granicach zakreślonych w Dyrektywie. Wpłyne to pozytywnie na wzrost konkurencyjności polskiego rynku audiowizualnego.

5.2.2. Czy definicja lokowania produktu zawarta w art. 1 lit. m) dyrektywy jest Państwa zdaniem wystarczająco precyzyjna i powinna być w takim brzmieniu przeniesiona do polskiej ustawy? W szczególności czy ustawa powinna określać próg „znaczej wartości” rekwizytów lub usług, o którym mowa w motywie 61 dyrektywy?

Zgodnie z argumentacją przedstawioną wyżej żadna z definicji nie powinna być mechanicznie inkorporowana do polskiego porządku prawnego, a wszelkie definicje powinny być osadzone w definicjach obowiązujących w ust. rtv. Na obecnym etapie konsultacji trudno odnieść się do pytania szczegółowego dotyczącego progu „znaczej wartości” rekwizytów lub usług, o którym mowa w motywie 61 Dyrektywy. Wydaje się jednak, że o ile użycie tego sformułowania w definicji w ogóle jest potrzebne, to należałoby zrezygnować z jego uszczegóławiania.

5.2.3. Czy Państwa zdaniem ustawa powinna precyzować warunek nadmiernego eksponowania produktu, o którym mowa w art. 3g ust. 2 lit. c) dyrektywy?

Poruszona w pytaniu kwestia jest istotna i wydaje się, że warunek nadmiernego eksponowania produktu, o którym mowa w art. 3g ust. 2 lit. c) dyrektywy powinien być bliżej sprecyzowany, aby nie pozostawiać organowi regulacyjnemu zbyt daleko idącej możliwości dyskrecjonalnego podejmowania rozstrzygnięć.

5.2.4. W jaki sposób należy Państwa zdaniem oznaczać audycje z zastosowaniem lokowania produktu, zgodnie z wymogami dyrektywy? Czy należy zastosować rozwiązanie proponowane w motywie 60 tj. oznaczanie takich audycji za pomocą „neutralnego symbolu graficznego”? Czy prawo powinno określać wzór takiego symbolu?

Wydaje się, że właściwym sposobem oznaczenia audycji, w których umiejscowiono produkty, byłoby zaprezentowanie banneru wskazującego produkt lub producenta.

5.2.5. Czy Polska powinna skorzystać z wyjątku przewidzianego w art. 3g ust. 2 in fine i odstąpić od zawartego w art. 3g lit. d) dyrektywy wymogu informowania widzów o zastosowaniu lokowania produktu, o ile dana audycja nie została wyprodukowana przez dostawcę usług medialnych ani przedsiębiorstwo z nim związane ani taka produkcja nie została przez te podmioty zlecona?

Polska powinna skorzystać z wyjątku przewidzianego w art. 3g ust. 2 in fine i odstąpić od zawartego w art. 3g lit. d) dyrektywy wymogu informowania widzów o zastosowaniu lokowania produktu.

5.3. Reguły dotyczące sponsorowania

5.3.1. W jaki sposób należy uregulować kwestię oznaczania audycji, w której zastosowano zarówno sponsorowanie jak i lokowanie produktu?

Oznaczenie takiej audycji powinno być dokonywane za pomocą odpowiednich bannerów/ tablic.

5.3.2. Czy Państwa zdaniem Polska powinna skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 3f ust. 4 dyrektywy i zabronić prezentowania firmowego znaku sponsora podczas audycji dla dzieci, audycji dokumentalnych i religijnych?

Polska powinna skorzystać z wyżej wskazanej możliwości wyłącznie w odniesieniu do audycji skierowanych do dzieci.

5.4. Reklama w usługach linearnych – (reklama telewizyjna)

5.4.1. W jaki sposób należy Państwa zdaniem sformułować reguły wyróżnienia i oddzielenia reklamy telewizyjnej by umożliwić zastosowanie tzw. „nowych technik reklamowych”? W jaki sposób należy sformułować reguły dotyczące przestrzennego oddzielenia reklamy telewizyjnej zgodnie z art. 10 ust. 1 dyrektywy? Czy prawo

powinno szczegółowo regulować zasady stosowania poszczególnych nowych technik reklamowych takich jak na przykład reklama na podzielonym ekranie?

Regulacje w tym zakresie nie powinny być szczególnie restrykcyjne a zasady określające możliwość reklamowania powinny być neutralne i nie wyróżniać nowych lub starych technik reklamowych.

5.4.2. Czy i ewentualnie w jakim zakresie Polska powinna Państwa zdaniem rozważyć utrzymanie obecnie obowiązujących bardziej szczegółowych lub bardziej surowych od przewidzianych w dyrektywie reguł dotyczących działalności reklamowej, korzystając z art. 3 ust. 1 dyrektywy?

Polski ustawodawca powinien dążyć do liberalizacji przepisów dotyczących reklamy (oczywiście w granicach zakreślonych przez Dyrektywę), zachowując jedynie ograniczenia, a być może nawet je zwiększając, w odniesieniu do reklam kierowanych do dzieci.

III. 4. Dokument problemowy 4 – Ochrona małoletnich i edukacja medialna

5.1. Usługi linearne

5.1.1. W jaki sposób zapewnić właściwy poziom ochrony małoletnich przed niedozwolonymi treściami w przypadku rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegającego obowiązkowi koncesjonowania a pozostającego w polskiej jurysdykcji zgodnie z art. 2 dyrektywy np. transmisja strumieniowa na żywo (live streaming) czy nadawanie w Internecie (webcasting)?

Polski ustawodawca powinien zadbać o możliwie wysoki poziom ochrony małoletnich przed niedozwolonymi lub mogącymi być szkodliwymi treściami. Podstawowym postulatem w tym zakresie wydaje się wprowadzenie do polskiego prawa medialnego przepisów regulujących funkcjonowanie systemów dostępu warunkowego, które uniemożliwiają lub skutecznie ograniczają dostęp dzieci i młodzieży do niepożądanych treści.

Zapewnienie właściwego poziomu ochrony małoletnich przed niedozwolonymi treściami w przypadku rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegającego obowiązkowi koncesjonowania a pozostającego w polskiej jurysdykcji zgodnie z art. 2 dyrektywy np. transmisja strumieniowa na żywo (*live streaming*) czy nadawanie w Internecie (*webcasting*) nie będzie zadaniem łatwym. Biorąc jednak pod uwagę postulowane wprowadzenie obowiązku rejestracyjnego (ze wszystkimi ograniczeniami) taka kontrola (oparta na systemie skargowym) wydaje się możliwa.

5.1.2. Czy Państwa zdaniem zasadne jest rozszerzenie wymogu kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi dotychczas obowiązujących nadawców na wszystkich dostawców usług linearnych?

Wydaje się, że rozszerzenie wymogu kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi dotychczas obowiązujących nadawców na wszystkich dostawców usług linearnych jest uzasadnione. Jednocześnie ustawodawca powinien stworzyć prawne możliwości działania w tym obszarze mechanizmów samo- lub współ-regulacyjnych.

5.1.3. Czy monitoringiem przestrzegania obowiązków wynikających z ochrony małoletnich we wszystkich usługach linearnych powinna zajmować się jedna, dwie lub więcej instytucji/organizacji (por. pytanie nr 5.1.6 z dokumentu problemowego nr 1 zatytułowanego „Zmiana podejścia regulacyjnego”)? Jaka Państwa zdaniem powinna być rola KRRiT w tym względzie?

Zgodnie z wcześniejszymi uwagami właściwym w sprawach audiowizualnych usług medialnych w rozumieniu dyrektywy powinien być jeden, konwergentny organ regulacyjny. Jeśli to nie będzie możliwe, to obszarem będącym przedmiotem rozważań powinna być KRRiT. Zastrzec jednak trzeba postulat samo- i współ-regulacji.

5.1.4. Jaka instytucja/organizacja powinna Państwa zdaniem rozpatrywać skargi formułowane przez widzów na audycje mogące poważnie zaszkodzić rozwojowi fizycznemu, umysłowemu lub moralnemu małoletnich rozpowszechniane przez wszystkich dostawców linearnych audiowizualnych usług medialnych pozostających w polskiej jurysdykcji zgodnie z art. 2 dyrektywy? Jaka Państwa zdaniem powinna być rola KRRiT w tym względzie?

Najlepszym rozwiązaniem byłoby powstanie instytucji utworzonej przez podmioty rynkowe działającej na zasadzie samoregulacji. TP jest gotowa współtworzyć i uczestniczyć w tworzeniu takiej instytucji. Jeżeli jej utworzenie okaże się z jakichkolwiek względów niemożliwe funkcjami, o których mowa w pytaniu powinien zajmować konwergentny organ regulacyjny, a jeżeli i to nie będzie realne, wtedy właściwym organem będzie KRRiT.

5.1.5. Czy widzicie Państwo możliwość utworzenia mechanizmu współregulacji lub samoregulacji w obszarze ochrony małoletnich w usługach linearnych w szczególności w przypadku usług nie podlegających do tej pory koncesjonowaniu? Jeśli tak, to jak Państwa zdaniem mógłby on wyglądać? Jakie mogły by być główne elementy tego systemu? Z jakich doświadczeń Państwa zdaniem warto w tym kontekście skorzystać?

Patrz odpowiedzi na wcześniejsze pytania.

5.2. Usługi na żądanie

5.2.1. W jaki sposób zapewnić właściwy poziom ochrony małoletnich w usługach na żądanie tak, aby małoletni w zwykłych okolicznościach nie mogli słuchać ani oglądać przekazów mogących poważnie zaszkodzić ich rozwojowi fizycznemu, umysłowemu lub moralnemu? Jakie środki techniczne powinny zostać wprowadzone przez dostawców audiowizualnych usług medialnych na żądanie w celu ochrony małoletnich?

Zgodnie z wcześniejszymi odpowiedziami kluczowe będzie wprowadzenie przepisów o dostępie warunkowym.

5.2.2. Czy Państwa zdaniem zasadne jest rozszerzenie wymogu kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi dotychczas obowiązujących nadawców na wszystkich dostawców audiowizualnych usług medialnych na żądanie? Czy dla audiowizualnych usług medialnych na żądanie powinny zostać opracowane odrębne klasyfikacje?

Wydaje się, że rozszerzenie wymogu kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi dotychczas obowiązujących nadawców na wszystkich dostawców usług medialnych na żądanie nie jest uzasadnione. Jednocześnie nie można z góry wykluczyć takiego działania w odniesieniu do serwisów na żądanie, które będą miały bardzo szeroki stopień oddziaływania na społeczeństwo i nie będą stosować skutecznych systemów dostępu warunkowego.

Tworzenie odrębnych systemów kwalifikacji jest niezasadne, gdyż byłoby trudne do stosowania przez przedsiębiorców i mogłoby wprowadzać odbiorców w błąd.

Jednocześnie ustawodawca powinien stworzyć prawne możliwości działania w tym obszarze mechanizmów samo- lub współ- regulacyjnych.

5.2.3. Jaka instytucja/organizacja powinna Państwa zdaniem nadzorować i monitorować dostawców usług na żądanie w zakresie zapewnienia ochrony małoletnich?

Zgodnie z wcześniejszymi uwagami właściwym w sprawach audiowizualnych usług medialnych w rozumieniu dyrektywy powinien być jeden, konwergentny organ regulacyjny. Jeśli to nie będzie możliwe, to obszarem będącym przedmiotem rozważań powinna być KRRiT. Zastrzec jednak trzeba postulat samo- i współ- regulacji.

5.2.4 Jaka instytucja/organizacja powinna Państwa zdaniem rozpatrywać skargi formułowane przez widzów na przekazy mogące poważnie zaszkodzić rozwojowi fizycznemu, umysłowemu lub moralnemu małoletnich rozpowszechniane przez wszystkich dostawców audiowizualnych usług medialnych na żądanie pozostających pod polską jurysdykcją zgodnie z art. 2 dyrektywy? (por. pytanie 5.1.1. dokumentu problemowego nr 3 zatytułowanego „Handlowe przekazy audiowizualne”)

Najlepszym rozwiązaniem byłoby powstanie instytucji utworzonej przez podmioty rynkowe działającej na zasadzie samoregulacji. TP jest gotowa współtworzyć i uczestniczyć w tworzeniu takiej instytucji. Jeżeli jej utworzenie okaże się z jakichkolwiek względów niemożliwe funkcjami, o których mowa w pytaniu powinien zajmować konwergentny organ regulacyjny, a jeżeli i to nie będzie realne, wtedy właściwym organem będzie KRRiT.

5.2.5. Czy widzicie Państwo możliwość utworzenia mechanizmu współregulacji lub samoregulacji w obszarze ochrony małoletnich w usługach na żądanie? Jeśli tak to jak Państwa zdaniem mógłby on wyglądać? Jakie mogłyby być główne elementy tego systemu? Z jakich doświadczeń Państwa zdaniem warto w tym kontekście skorzystać? (por. pytania 5.2.1. - 5.2.5 z dokumentu problemowego nr 1 zatytułowanego „Zmiana podejścia regulacyjnego”)

Patrz odpowiedzi na wcześniejsze pytania.

5.3. Ochrona małoletnich w handlowych przekazach audiowizualnych

5.3.1. Czy widzicie Państwo możliwość utworzenia mechanizmu współregulacji lub samoregulacji w obszarze ochrony małoletnich w handlowych przekazach audiowizualnych? Jeśli tak to jak Państwa zdaniem mógłby on wyglądać? Jakie mogłyby być główne elementy tego systemu? Z jakich doświadczeń Państwa zdaniem warto w tym kontekście skorzystać? (por. pytania 5.2.1. - 5.2.5. z dokumentu problemowego nr 1 zatytułowanego „Zmiana podejścia regulacyjnego”).

Również w tym zakresie powinny znaleźć zastosowanie mechanizmy wspól- i samo-regulacji.

5.4. Edukacja medialna (umiejętność korzystania z mediów)

5.4.1. W jaki sposób Państwa zdaniem KRRiT powinna wspierać działania z zakresu edukacji medialnej nakierowane na upowszechnienie umiejętności korzystania z mediów w Polsce?

5.4.2. W jaki sposób inne instytucje publiczne oraz podmioty komercyjne i społeczne mogłyby wspierać działania z zakresu edukacji medialnej nakierowanej na upowszechnienie umiejętności korzystania z mediów w Polsce? Proszę podać przykłady takich działań?

Nie odnosząc się szczegółowo do postawionych pytań TP pragnie wyrazić pogląd, że prowadzenie właściwej edukacji medialnej jest potrzebne i konieczne. Właściwe w tym zakresie są organy władzy publicznej, w tym KRRiT, a także władze oświatowej i szkoły. Elementy edukacji medialnej powinny być uwzględnione w programach nauczania.

III. 5. Dokument problemowy 4 – Ochrona europejskiej produkcji audiowizualnej

5.1. Usługi linearne

5.1.1. Czy monitoringiem przestrzegania obowiązków wynikających z zapewnienia większości czasu nadawania dla utworów europejskich we wszystkich usługach liniarnych powinna zajmować się KRRiT monitorująca nadawców w tym względzie? Jeśli nie to proszę podać jaka instytucja/organizacja powinna Państwa zdaniem tym się zajmować.

Na postawione pytanie należy odpowiedzieć pozytywnie. Wydaje się że jedynym właściwym organem w tym zakresie powinna być KRRiT, oczywiście z zastrzeżeniem, że nie powstanie konwergentny organ regulacyjny.

5.1.2. Czy obecne reguły dotyczące rozpowszechniania są odpowiednie dla nowych usług liniarnych? Czy obecne reguły dotyczące ewidencji będą miały zastosowanie?

Trudno odpowiedzieć na postawione pytanie. Jest ono niejasne w kontekście ochrony europejskiej produkcji audiowizualnej.

5.1.3. W jaki sposób zapewnić realizację wymogu związanego z promocją europejskiej

produkcji audiowizualnej w przypadku rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegającego obowiązkowi koncesjonowania a pozostającego w polskiej jurysdykcji np. transmisja strumieniowa na żywo (live streaming) czy nadawanie w Internecie (webcasting)?

Zapewnienie realizacji wymogu związanego z promocją europejskiej produkcji audiowizualnej w przypadku rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegającego obowiązkowi koncesjonowania a pozostającego w polskiej jurysdykcji np. transmisja strumieniowa na żywo (live streaming) czy nadawanie w Internecie (webcasting) nie będzie zadaniem łatwym. Biorąc jednak pod uwagę postulowane wprowadzenie obowiązku rejestracyjnego (ze wszystkimi ograniczeniami) taka kontrola (oparta na systemie skargowym) wydaje się możliwa.

5.1.4. Jak należy rozwiązać kwestię przechowywania audycji w przypadku rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegającego obowiązkowi koncesjonowania a pozostającego w polskiej jurysdykcji np. transmisja strumieniowa na żywo (live streaming) czy nadawanie w Internecie (webcasting)?

Należy rozważyć sensowność wprowadzania obowiązku przechowywania audycji w wyżej opisanych przypadkach. Być może obowiązek rejestracji powinien w jakimś ograniczonym zakresie spoczywać na organie regulacyjnym?

5.1.5. Czy możliwość określenia w drodze rozporządzenia KRRiT niższego udziału w programach telewizyjnych audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim oraz audycji europejskich powinna zostać rozciągnięta na usługi rozpowszechniania telewizyjnego nie podlegające obowiązkowi koncesjonowania a pozostające w polskiej jurysdykcji np. transmisja strumieniowa na żywo (live streaming) czy nadawanie w Internecie (webcasting)? Jeśli tak, to czy ten udział powinien być określony na takim samym poziomie (26-40%, 29- 45%)?

Przedmiotowa kwestia wymaga nowego podejścia regulacyjnego. Możliwość obniżania kwot programowych powinna mieć szerokie zastosowanie do różnych programów bez względu na sposób ich dystrybucji.

5.2. Usługi na żądanie

5.2.1. W jaki sposób dostawcy usług na żądanie mogą zapewnić promocję europejskich utworów audiowizualnych oraz dostęp do nich?

Ustawodawca powinien zachować daleko idącą ostrożność przy wprowadzaniu narzędzi prawnych mających na celu promocję europejskich utworów audiowizualnych w przypadku usług na żądanie. Z uwagi na niski poziom rozwoju tego typu usług w Polsce państwo powinno się powstrzymać od jakichkolwiek działań, które w sposób nieuzasadniony będą nakładać na przedsiębiorców różnego rodzaju obowiązki hamujące ich rozwój i zmniejszające konkurencyjność polskiej gospodarki.

5.2.2. Jaka instytucja/organizacja powinna Państwa zdaniem nadzorować i monitorować dostawców usług na żądanie w zakresie promocji produkcji europejskich utworów audiowizualnych?

Właściwym w zakresie usług na żądanie, w tym w sprawach dotyczących promocji produkcji europejskich utworów audiowizualnych powinien być jeden, konwergentny organ regulacyjny. Jeśli to nie będzie możliwe, to obszarem będącym przedmiotem rozważań powinna być KRRiT. Zastrzec jednak trzeba postulat samo- i współ- regulacji.

5.2.3. Jak powinna być realizowana ewidencja wykonywania tych obowiązków przez dostawców usług na żądanie?

Należy rozważyć czy prowadzenie jakiegokolwiek ewidencji wykonywania tych obowiązków przez dostawców usług na żądanie jest w ogóle zasadne. Jeśli w ogóle, to obowiązki te powinny spoczywać na organie regulacyjnym, a w żadnym razie na przedsiębiorcach. Nakładałoby to na nich nieproporcjonalnie uciążliwe obowiązki i ograniczałoby wzrost usług.

III. 6. Dokument problemowy 6 – Prawa wyłączne i krótkie relacje audiowizualne

3.1. Czy celowe jest ustanowienie w Polsce „równoważnego systemu, który dzięki innym sposobom pozwoli na istnienie dostępu do wydarzeń na uczciwych, rozsądnych

i niedyskryminacyjnych zasadach” np. poprzez zagwarantowanie dostępu do miejsca, na którym rozgrywa się dane wydarzenie np. mecz sportowy, koncert lub wiec wyborczy, przedstawicielom innych nadawców, niż nadawca który nabył prawa wyłączne do transmisji całego wydarzenia, celem przygotowania przez takich nadawców materiału do przygotowania krótkiej relacji, jako rozwiązania alternatywnego dla udostępniania sygnału nadawcy, który posiada prawa wyłączne do całej transmisji? (por. art. 3k ust. 4 AMSD).

3.2. Jak należy określić szczegółowe sposoby i warunki udostępniania krótkich relacji?

3.2.1. Jak należy odnieść się do kwestii określenia ram czasowych nadania krótkiej relacji (moment najwcześniejszego i najpóźniejszego dopuszczalnego wykorzystania krótkiej relacji)? Jako datę końcową nadania krótkiej relacji można rozważać w tym kontekście np. upływ okresu 24 godzin od pierwszej emisji?

3.2.2. Czy istnieje potrzeba ograniczenia możliwości nadania krótkiej relacji w czasie prime time?

3.2.3. Czy istnieje potrzeba dalszego ograniczenia typu audycji informacyjnej, w której krótkie relacje mogą być wykorzystywane?

3.2.4. Czy jest uzasadnione dopuszczenie powtórnego nadania krótkiej relacji przez tego samego nadawcę, a jeśli tak to pod jakimi warunkami? Jak należy określić liczbę dopuszczalnych emisji krótkiej relacji w programie? Czy istnieją okoliczności uzasadniające dopuszczenie ponownego nadania krótkiej relacji nie mającej już waloru informacji bieżącej, a mającej nadal wartość archiwalną? A jeżeli tak, to w jakich okolicznościach i pod jakimi warunkami?

3.2.5. Czy potrzebne jest łagodniejsze lub bardziej restrykcyjne określenie maksymalnego czasu trwania krótkich relacji niż ma to miejsce w motywie 39 preambuły (czas krótkiej relacji nie powinien przekraczać 90 sek.)?

3.2.6. Jak należy rozwiązać kwestię przechowywania materiałów programowych wykorzystanych do zrealizowania krótkiej relacji, po jej nadaniu?

3.2.7. Jak należy odnieść się do zalecenia sformułowanego w motywie 39 preambuły, mówiącego o tym, że nadawca powinien mieć możliwość skorzystania z prawa do krótkich relacji poprzez pośrednika reprezentującego go w konkretnych przypadkach (np. prasowe agencje informacyjne)?

3.2.8. Jak należy odnieść się do zalecenia sformułowanego w motywie 39 preambuły:

„Zasady takie powinny zostać przedstawione z odpowiednim wyprzedzeniem, zanim nastąpi wydarzenie budzące duże zainteresowanie odbiorców, tak, aby dać innym zainteresowanym podmiotom wystarczający czas na skorzystanie z takiego prawa.”? Jakie kryteria formalne powinna spełniać taka informacja przedstawiana przez właścicieli wyłącznych praw do rozpowszechniania telewizyjnego wydarzenia budzącego duże zainteresowanie odbiorców, dotycząca warunków (w tym kwestii odpłatności) korzystania z krótkich relacji i jaki okres czasu można by uznać za spełniający kryterium „odpowiedniego wyprzedzenia czasowego”?

3.3. Na podstawie jakich parametrów należy określić zasady określania rekompensaty finansowej? Dyrektywa określa jedynie, że ma to mieć miejsce na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminacyjnych zasadach, oraz że nie powinna ona przewyższać dodatkowych kosztów poniesionych bezpośrednio w związku z udostępnieniem. Czy rekompensata powinna ograniczać się do kosztów technicznych i administracyjnych związanych z udostępnieniem przez nadawcę materiałów programowych / sygnału nadawcom pragnącym zrealizować krótka relację?

3.4. Jakie „względy praktyczne” mogą powodować, że niemożliwe będzie podanie źródła krótkiej relacji (a więc zasadniczo wskazanie nadawcy, który nabył prawa wyłączne do transmisji z danego wydarzenia i udostępnia swój sygnał pozostałym nadawcom dla celów realizacji krótkich relacji) i czy kwestia ta wymaga uszczegółowienia regulacyjnego?

Odpowiedź łączna na pytania 3.1. – 3.4.

Kwestie związane z regulacjami dotyczącymi praw wyłącznych i krótkich relacji audiowizualnych wymagają szczególnego namysłu i ostrożności. Nie można rozpatrywać ich w oderwaniu od przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Należy również pamiętać, że honorując prawo publiczności do informacji, nie można naruszać praw podmiotów, które zakupiły prawa do nadawania relacji z imprez sportowych czy innych wydarzeń. Rynek, o którym mowa jest rynkiem specyficznym i delikatnym. Na obecnym, wstępnym etapie konsultacji odnośnie się do kwestii szczegółowych postawionych przez KRRiT jest przedwczesne. Ostateczny kształt przepisów powinien zostać poprzedzony wnikliwą analizą i raportem o głównych problemach dotyczących realizacji prawa do krótkich relacji w obecnie obowiązującym porządku prawnym i w dzisiejszych warunkach rynkowych.

IV. Zakończenie

Telekomunikacja Polska wyraża gotowość dalszego uczestniczenia w konsultacjach i pracach nad implementacją Dyrektywy. Jej prawidłowa transpozycja do polskiego porządku prawnego może mieć kluczowe znaczenie dla przyszłości szeroko pojętego polskiego rynku audiowizualnego. W pracach tych wszystkim powinien przyświecać interes polskich konsumentów i odbiorców a także wzrost polskiego rynku i zachowanie zasad konkurencyjności.